

POSTANOWIENIE

26 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski

na posiedzeniu niejawnym 26 kwietnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa A.Ś.
przeciwko małoletniej M.Ś. i M.Ś.1
przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Radom-Zachód w Radomiu
o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej M. Ś.
od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu
z 15 czerwca 2022 r., IV Ca 32/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. zasądza od pozwanej M.Ś. na rzecz powoda
A.Ś. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści)
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z brzmieniem art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w następujących wypadkach:

- w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- zachodzi nieważność postępowania,
- skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa.

Skarga kasacyjna pozwanej M.Ś. od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 15 czerwca 2022 r. zawiera wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistą zasadność oraz występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia prowadzi jednakże do stwierdzenia, że wskazane przez skarżącą podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą. Brak jest także podstaw by przyjąć, że w sprawie miała miejsce nieważność postępowania.

Twierdzenie o istnieniu przesłanki do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności, nie znajduje bowiem dostatecznego uzasadnienia w świetle argumentacji przytoczonej w tym zakresie przez skarżącą. W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce jedynie wówczas, gdy bez dokonania głębszej analizy dla przeciętnego prawnika jest oczywiste, że podstawy skargi zasługują na uwzględnienie, a zatem ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i przesądza to o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi. Dla takiej oceny stanowisko przedstawione przez skarżącą, związane z zarzutem naruszenia art. 78 k.r.o., art. art. 72 ust. 1, art. 47 Konstytucji, art. 7 Konwencji o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526), art. 8 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 227 i art. 290 k.p.c. nie daje zaś podstaw. W orzecznictwie podkreśla się także, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonego przepisu nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por.

postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08). Wymaga równocześnie podkreślenia, że w rozpoznawanej sprawie uwzględnienie powództwa było wynikiem dokonania określonych ustaleń faktycznych, których kwestionowanie nie może podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.). W świetle tych ustaleń skarga kasacyjna oparta o zawarte w niej zarzuty naruszenia prawa materialnego nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną.

Sąd Rejonowy w Radomiu, który zlecił przeprowadzenie badań genetycznych, w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 listopada 2021 r. stwierdził, że zlecił przeprowadzenie tych badań Zakładowi Medycyny Sądowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego i odwołał się do wyniku badań tej placówki oraz sporządzonej na ich podstawie opinii biegłego sądowego zakresu genetyki R.P.. Sąd Okręgowy podzielił ustalenia oparte o te dowody. Zasadne twierdzenie skarżącej, że opinii biegłego R.P. nie można uznać za opinię instytutu naukowego w rozumieniu art. 290 § 2 k.p.c. nie może jednak uzasadniać stwierdzenia, że w sprawie nie przeprowadzono odpowiednio wnikliwego postępowania dowodowego i zaniechano przeprowadzenia z urzędu dowodu w postaci dodatkowych badań genetycznych. Badanie genetyczne zostało bowiem przeprowadzone przez odpowiednią placówkę naukową (Zakład Medycyny Sądowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego). Sposób przeprowadzenia postępowania dowodowego w rozpoznawanej sprawie nie uzasadnia zatem oceny, że skarga kasacyjna może zostać uznana za oczywiście uzasadnioną w oparciu o zawarte w niej zarzuty naruszenia przepisów postępowania.

Powoływanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga odpowiedniego sformułowania tego zagadnienia, wskazania przepisów prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz istotności tego zagadnienia. Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego o znaczeniu uniwersalnym, musi mieć jednocześnie także znaczenie dla sposobu rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało.

Argumentacja prawna powołana przez skarżącą w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz przedmiot przedstawionego zagadnienia dotyczącego kwestii "czy w przypadku konsekwentnego zaprzeczania prawdziwości wyników badań genetycznych i stanowczego wykluczania przez matkę dziecka ojcostwa innego mężczyzny Sąd, przed wydaniem orzeczenia ustalającego pochodzenie dziecka, ma obowiązek dopuścić z urzędu lub na wniosek dowód z dodatkowej opinii innego instytutu?" oraz "czy sąd z urzędu, niezależnie od zarzutów stron, ma obowiązek badania zgodności opinii z dyrektywami przeprowadzania dowodów wynikającymi z obowiązujących przepisów i utrwalonego orzecznictwa?", nie pozwala zaś przyjąć, aby zagadnienia te mogły – z punktu widzenia okoliczności rozstrzyganej sprawy – być uznane za istotne zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zagadnienia związane z problematyką prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego z urzędu zostały poza tym dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowej judykaturze Sądu Najwyższego. Nie istnieje zaś potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy na ten temat wyraził już swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Z tych względów w przedmiocie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania orzeczono jak w treści postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[SOP]

[as]

